

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 9/2013-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti M. s. r. o., L., zastúpenej advokátom JUDr. J. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžf 25/2011 zo 14. decembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti M. s. r. o. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2012 doručená sťažnosť spoločnosti M. s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou *namieta* porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu a na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov

v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžf 25/2011 zo 14. decembra 2011 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) č. ... z 23. augusta 2010, ktorým bol potvrdený platobný výmer Daňového úradu v L. č. ... z 8. februára 2010, ktorým bol sťažovateľke vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty v sume 6 638,88 € za zdaňovacie obdobie apríl 2000. Krajský súd žalobu sťažovateľky rozsudkom č. k. 24 S 96/2010-51 zo 4. marca 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) zamietol. Proti označenému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd ako súd odvolací napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

3. Sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu jej označených základných práv podľa ústavy a svoje výhrady voči napadnutému rozsudku argumentačne zhrnula v niekoľkých bodoch.

3.1 Najvyšší súd podľa sťažovateľky nebol oprávnený vyvodiť záver o tom, že nájomná zmluva medzi prenajímateľom L., a. s., a sťažovateľkou je neplatná z dôvodu absencie podpisu dvoch štatutárov prenajímateľa, keďže „po podpise nájomnej zmluvy zo dňa 30. 11. 1999 bol žalobca (sťažovateľka, pozn.) v dobrej viere, že ním prenajatú nehnuteľnosť užíva v dobrej viere. K tomuto tvrdeniu nasvedčuje i tá skutočnosť, že sám prenajímateľ v nasledujúcich obdobiach po uzatvorení nájomnej zmluvy nikdy vo vzťahu k žalobcovi nenamietal, že túto užíva neoprávnene, resp. aby túto nehnuteľnosť neužíval na základe uvedeného právneho úkonu a túto nehnuteľnosť vypratal. Žalobca podľa nášho názoru zrozumiteľným a zákonne odôvodneným spôsobom poukázal na túto skutočnosť so zreteľom k ustanoveniu § 40a Občianskeho zákonníka, z ktorých vyplýva: Neplatnosti právneho úkonu sa nemôže dovoľávať ten, kto ju sám spôsobil. To znamená že v tomto

prípade, sa na túto skutočnosť nemôže vo svojom odôvodnení vyššie špecifikovaného rozhodnutia odvolávať ani sám žalovaný (daňové riaditeľstvo, pozn.).“. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžf 30/2011 z 3. októbra 2011, ktorým bol zrušený rozsudok krajského súdu sp. zn. 24 S 99/2010 zo 4. marca 2011, ktorým bolo preskúmané rozhodnutie daňového riaditeľstva sp. zn. I/221/13038-82793/2010/990325-r z 23. augusta 2010 vo veci odpočtu dane z pridanej hodnoty uplatnenej sťažovateľkou za zdaňovacie obdobie júl 2000, pričom v označenom rozsudku najvyššieho súdu bola otázka platnosti predmetnej nájomnej zmluvy posúdená odlišne ako v namietanom rozsudku najvyššieho súdu (ďalej len „prvá námietka“).

3.2 Zo strany daňového riaditeľstva došlo podľa tvrdenia sťažovateľky k porušeniu § 15 ods. 5 písm. d) a e) zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2011 (ďalej len „zákon o správe daní“), keďže *„v súvislosti s ústnym pojednávaním dňa 11. 12. 2009, na ktorom vypočul štatutárneho zástupcu spoločnosti E., s. r. o. žalobca, nemal možnosť štatutárnemu zástupcovi spoločnosti E., s. r. o., klásť otázky a vyjadriť sa ku skutočnostiam uvádzaným v jeho výpovedi, resp. mu nebolo umožnené vyjadriť sa ku skutočnostiam zisteným z obsahu jeho výpovede, spôsobu ich zistenia, a taktiež mu nebolo umožnené aby sa vyjadril ku skutočnostiam nim uvádzaným“*, pretože *„... štatutárny zástupca žalobcu nebol žalovaným upovedomený a prizvaný na úkon, kde by svoje zákonné právo mohol uplatniť“*. Sťažovateľka namietala, že tieto skutočnosti akceptoval najvyšší súd v napadnutom rozsudku (ďalej len „druhá námietka“).

3.3 Sťažovateľka v ďalšom bode svojej sťažnosti formulovala výhrady voči hodnoteniu svedeckej výpovede MUDr. J. M., ktorá bola podľa názoru sťažovateľky v konečnom dôsledku nesprávne interpretovaná i zo strany najvyššieho súdu, pričom v ústavnej sťažnosti sama naznačila hodnotiaci záver vo vzťahu k tomuto dôkazu: *„... jednoznačne vyplynulo, že mal vedomosť a vedel o tom, že spoločnosť M., s. r. o. v objekte L. vykonávala svoju podnikateľskú činnosť, že tento objekt stavebne upravovala a*

rekonštruovala v súvislosti s už spomínanou nájomnou zmluvou ...“ (ďalej len „tretia námietka“).

3.4 V poradí ďalšia námietka sťažovateľky sa taktiež vzťahuje na z jej pohľadu nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, konkrétne výhrady smerujú voči hodnoteniu znaleckého dokazovania: „... zistenia znaleckého posudku č. ... vypracovaného znalcom Ing. P. H. č. ... nemohli objektívne odrážať hodnotu objektu L...“ (ďalej len „štvrtá námietka“).

3.5 Sťažovateľka napokon sumarizujúc predchádzajúcu argumentáciu uvádza: „Sťažovateľ... je toho názoru, že pri dôslednom dodržiavaní všetkých zákonných podmienok v dotknutom daňovom a následne i súdnom konaní, t. j. najmä keby sťažovateľ mohol v dotknutom daňovom konaní uplatniť svoje právo zaručené mu zákonom v ustanoveniach § 15 ods. 3 písm. d) a e) zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov [sťažovateľka má zrejme na mysli § 15 ods. 5 písm. d) a e) zákona o správe daní, pozn.], v dotknutom daňovom konaní by s vysokou pravdepodobnosťou bol zistený iný skutkový stav, ktorý by následne musel byť zásadným spôsobom premietnutý i do výsledkov z opakovanej kontroly (DPH) správcu dane za dotknuté zdaňovacie obdobie, resp. taktiež premietnutý do prípadného rozhodnutia v uvedenom konaní“.

4. Na základe už uvedeného sťažovateľka v petite sťažnosti žiadala vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu, rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím,

opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

9. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní rovní.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

11. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje pri rozhodovaní o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov. Ústavný súd *vo vzťahu k namietanému porušeniu viacerých sťažovateľkou označených základných práv v prvom rade skúmal, či napadnutý rozsudok nie je neodôvodnený alebo arbitrárny v takom rozsahu, že by to malo za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.*

12. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že námietky uplatnené sťažovateľkou v žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia daňového riaditeľstva v odvolaní proti rozsudku krajského súdu a v samotnej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sú v zásade identické, a preto ústavný súd v ďalšom poukazuje na tie časti namietaného rozsudku najvyššieho súdu, v ktorom sa najvyšší súd ako odvolací súd s týmito námietkami zaoberal, pričom úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či sa najvyšší súd s nimi vysporiadal ústavne akceptovateľným spôsobom.

13. Ústavný súd ďalej konštatuje, že v skutkovo i právne podobnej veci sťažovateľky už zaujal právny názor iný senát ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľky odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť (II. ÚS 372/2012). Keďže prvý senát ústavného súdu nedospel k odchylnému právnemu názoru, vychádzal z citovaného rozhodnutia druhého senátu ústavného súdu (a contrario § 6 zákona o ústavnom súde).

14. *K prvej námietke sťažovateľky najvyšší súd v namietanom rozsudku konštatoval, že uvádzaná dobromyseľnosť v užívaní nehnuteľností L. je spochybniteľná, resp. nepreukázaná bez akýchkoľvek pochyb, a to od počiatku po podpísaní zmluvy, keďže „O nedobromyseľnosti žalobkyne vo vzťahu k predmetnej nájomnej zmluve svedčí predovšetkým výpoveď bývalého predsedu predstavenstva L., a. s., Ing. P. K. Na ústnom pojednávaní konanom dňa 9. septembra 2009 tento svedok správcovi dane do zápisnice uviedol, že vyššie uvedenú nájomnú zmluvu zo dňa 30. novembra 1999 on ako predseda predstavenstva nepodpísal, pretože žiadal zmluvu doplniť o niektoré body obmedzujúce žalobkyňu v nakladaní s predmetom nájmu, napr. zákaz prenajímať nehnuteľnosti tretej osobe alebo*

zapracovať do zmluvy podmienku schválenia zamýšľaných rekonštrukčných prác predstavenstvom prenajímateľa. Čo sa týka predsedu predstavenstva, tento podpísal nájomnú zmluvu až dňa 24. júla 2001 po doplnení uvádzaných požiadaviek.

Predtlač mien a funkcií konateľov podpisujúcich strán sa nachádza pod záverečnými ustanoveniami nájomnej zmluvy spolu s dátumom podpisu zmluvy na tej istej strane zmluvy. Za žalobkyňu podpísal spornú nájomnú zmluvu konateľ spoločnosti J. N., pričom na mieste kde má byť podpis prenajímateľa sú na zmluve uvedené dve mená s uvedením ich funkcie. Na predloženej nájomnej zmluve na strane prenajímateľa, však pri predtlačí mena a funkcie predsedu predstavenstva L., a. s. chýba jeho podpis. Vzhľadom k tomu, že pred podpisom nájomnej zmluvy prebiehali rokovania, počas ktorých museli byť rokujúcim stranám známe výhrady predsedu predstavenstva L. k obsahu zmluvy a je vysoký predpoklad, že tieto výhrady boli známe konateľovi žalobkyne, nie je možné bez akýchkoľvek pochybností prijať záver, že v roku 2000 bola žalobkyňa v užívaní nehnuteľností prenajatých kúpeľov dobromyseľná. Najvyšší súd poukazuje aj na to, že tvrdeniu žalobkyne nesvedčí ani zápis v príslušnom obchodnom registri o spôsobe konania v mene akciovej spoločnosti L., a. s., podľa ktorého v mene spoločnosti konajú a podpisujú vždy najmenej dvaja členovia predstavenstva. Zápis spôsobu konania obchodnej spoločnosti v obchodnom registri je súčasťou obsahu verejnej listiny, ktorá slúži verejnosti, tretím osobám, na overenie relevantných informácií, potrebných pri vstupe s týmito obchodnými spoločnosťami do právnych vzťahov. V záujme predchádzania právnej neistote a v záujme uzatvárania jasných a korektných zmlúv, je povinnosťou každej zmluvnej strany dbať na to, aby sa pri úprave zmlúv odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov (§ 43 OZ), to zahŕňa i povinnosť overiť si informácie a skutočnosti ohľadne svojho obchodného partnera. Inak sa napr. aj v podnikateľskej sfére, následky nedostatočnej pozornosti pri vstupe do právnych vzťahov s inými právnymi subjektmi prejavia vo forme znášania väčšieho podnikateľského rizika, ktoré samozrejme zahŕňa aj následky vyplývajúce zo správnych konaní vedených v súvislosti s podnikateľskou činnosťou tej ktorej zmluvnej strany. Žalobkyňa teda v čase podpisu nájomnej zmluvy dňa 30. novembra 1999 mala a mohla vedieť, akým účinným a zaväzujúcim spôsobom jeho zmluvný partner – L., a. s., koná.

Na platnosť zmluvy o prenájme nebytového priestoru vyžaduje zákon č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov písomnú formu

(§ 3 ods. 3 a 4). Nedostatok podpisu konajúcej osoby, v prípade obchodnej spoločnosti nedostatok podpisov členov štatutárneho orgánu spoločnosti podľa spôsobu uvedeného v obchodnom registri, spôsobuje neplatnosť takéhoto právneho úkonu pre nedostatok formy (§ 40 Občianskeho zákonníka). Nakoľko sa jedná o nedodržanie písomnej formy vyžadovanej zákonom, má tento nedostatok zmluvy za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. S prihliadnutím na vedomý nedostatok prejavu vôle nepripojením podpisu predsedu predstavenstva prenajímateľa možno konštatovať, že sa jedná o ničotný právny úkon, ku ktorého uzavretiu vôbec nedošlo. V prípade absolútnej neplatnosti právny úkon sa podľa súdnej praxe za absolútne neplatný nevyhlasuje, ale sa naň hľadí tak, ako keby nebol vôbec urobený a jeho neplatnosť pôsobí voči každému. Na absolútnu neplatnosť súd alebo iný štátny orgán prihliada z úradnej povinnosti, bez toho, aby sa jej neplatnosti dotknutá osoba dovoľavala. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a okolnosti uzavretia spornej nájomnej zmluvy a na vedomosť žalobkyne o nesúhlase predsedu predstavenstva L. s obsahom spornej zmluvy, nemožno ju považovať za platne uzavretú. Žalobkyňa, ako druhá zmluvná strana, vedela o neakceptovaní zmluvného návrhu a prenajímateľ s úmyslom neuzavrieť navrhovanú zmluvu nedoplnil podpis predsedu predstavenstva, preto možno uvedenú zmluvu považovať za absolútne neplatnú (§ 40 OZ) resp. za neuzavretú, a nie za relatívne neplatnú. V tomto ohľade je vyhodnotenie správcu dane, že žalobkyňa k dodávateľským daňovým dokladom nepredložila uzavretú nájomnú zmluvu správne, pretože vo vzájomnej súvislosti výsledkov ďalšieho dokazovania vzal do úvahy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane (§ 2 ods. 6 v spojení s § 29 ods. 4 zákona o správe daní).“.

15. Podľa názoru ústavného súdu je odôvodnenie najvyššieho súdu v namietanom rozsudku vo vzťahu k prvej námietke založené v prvom rade na závere o neplatnosti nájomnej zmluvy pre nedostatok formy vychádzajúcim z aplikácie § 40 Občianskeho zákonníka z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné. Ústavný súd považoval v tejto súvislosti za potrebné poukázať aj na ďalšiu časť odôvodnenia najvyššieho súdu týkajúceho sa skúmania platnosti nájomnej zmluvy v namietanom rozsudku: „Na margo skúmania platnosti nájomnej zmluvy najvyšší súd konštatuje, že vo vzťahu k splneniu zákonných hmotnoprávných podmienok na vznik nároku na nadmerný odpočet DPH podľa § 20 zákona

o DPH, je riešenie tejto otázky irelevantné. Základnou podmienkou, ak zákon neustanovuje inak, na vznik nároku na nadmerný odpočet podľa § 20 ods. 1 veta prvá zákona o DPH je, aby platiteľ zdaniteľné plnenie prijímal na uskutočnenie svojich zdaniteľných plnení. Samozrejme nesmie byť spochybnené, resp. nepreukázateľné, uskutočnenie zdaniteľných plnení, a to za súčasného splnenia formálnych nárokov kladených zákonom na daňové doklady a kumulatívnych podmienok stanovených v § 20 ods. 2 zákona o DPH.

Skúmanie účelu prijímania zdaniteľných plnení platcom DPH je prvoradé a podstatné, pričom prijímanie takýchto plnení na základe neplatného právneho úkonu nemá vplyv na vznik nároku na odpočet DPH. Neplatnosť právneho úkonu by bola významnou skutočnosťou v prípade, ak by si obchodní partneri navzájom vrátili vzájomné plnenia, čo by bolo podkladom na vykonanie opravy základu dane podľa § 18 zákona o DPH.

Obdobný výklad pri skúmaní podmienok na určenie daňovej povinnosti na dani z príjmu vyplýva i z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 241/07-44 z 18. septembra 2008, v zmysle ktorého, podľa hmotnoprávnej úpravy dane z príjmov v posudzovanom zdaňovacom období platnosť alebo neplatnosť zmluvy (právneho úkonu) z pohľadu súkromnoprávneho nemala vplyv na skutočnosť, či výdavky realizované na jej základe sú, alebo nie sú daňovými výdavkami.“

16. Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k právnemu záveru najvyššieho súdu vyjadrenému v napadnutom rozsudku, podľa ktorého pre vznik nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty je prvoradé splnenie hmotnoprávnej podmienky, aby zdaniteľné plnenie platiteľ dane prijímal, nemožno mať z ústavného hľadiska výhrady. V nadväznosti na tento právny záver možno potom tvrdiť, že aj splnenie ďalších hmotnoprávnych podmienok je logicky spojené s preukázaním uskutočnenia zdaniteľného plnenia, so zaúčtovaním dane na vstupe, zaplatením dane platiteľovi, ktorý uskutočnil zdaniteľné plnenie, ako aj s formálnymi požiadavkami kladenými na daňový doklad alebo zjednodušený daňový doklad a na doklady preukazujúce zaplatenie dane (§ 20 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania správneho orgánu – daňového riaditeľstva). Aj z tohto pohľadu potom námietka sťažovateľky týkajúca sa posúdenia (ne)platnosti

nájomnej zmluvy sa stáva irelevantnou pre posúdenie splnenia podmienok na vznik nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty a stráca svoje reálne opodstatnenie aj v rámci argumentácie uplatnenej v konaní pred ústavným súdom.

17. V rámci prvej námietky sťažovateľka zároveň poukazovala na odlišné závery iného senátu najvyššieho súdu. Ústavný súd k tomu uvádza, že nejednotnosť judikatúry všeobecných súdov v identických, resp. porovnateľných veciach je nepochybne nežiaduca, ale sama osebe spravidla nepostačuje na to, aby ústavný súd len na jej základe vyslovil porušenie sťažovateľkou označených práv, ak v posudzovanej veci ide o také súdne rozhodnutia, ktoré sú primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ich považovať za arbitrárne. Ústavný súd pritom v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu nebadá nič, čo by mohlo signalizovať porušenie základných práv sťažovateľky.

18. Zároveň ústavný súd považuje za potrebné poukázať i na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak právomoc, ktorá je podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zverená práve najvyššiemu súdu (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní.

19. Vo vzťahu k druhej námietke sťažovateľky, podľa ktorej došlo v jej veciach zo strany daňového riaditeľstva k porušeniu zákona o správe daní tým, že sa nemohla zúčastniť ústneho pojednávania 11. decembra 2009, na ktorom by uplatnila svoje procesné práva, najvyšší súd v namietanom rozsudku uviedol: *«K námietke žalobkyne ohľadne nezabezpečenia jej účasti správcom dane pri výsluchu svedka - konateľa spoločnosti E., s. r. o., N. K., najvyšší súd uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že účelom výsluchu bolo podanie vysvetlenia k dokladmi podloženým zisteniam a k informácii poskytnutej Mestom L., ktoré bolo objednávateľom prác vykonaných spoločnosťou E., s. r. o., sa účasť žalobkyne nejaví ako nevyhnutná na zabezpečenie jej práv, pričom možnosť jej oboznámenia sa s obsahom*

dôkazu formou nahliadnutia do spisu, čo žalobkyňa nevyužila, prípadne jej vyjadrenie sa k zisteniam správcu dane, na to postačuje. Vo svetle dosiaľ vykonaného dokazovania sa prítomnosť žalobkyne na výsluchu tohto svedka nejaví ako okolnosť, ktorá by mohla zásadným spôsobom zvrátiť výsledky dokazovania, obzvlášť kladením otázok konateľovi spoločnosti, s ktorou žalobkyňa nebola v žiadnom zmluvnom ani obdobnom vzťahu. Výsluch uvedeného svedka mal len dotvoriť celkový obraz o realizovanej plynofikácii prenajatého objektu, ktorej realizovanie žalobkyňa, na rozdiel od vypočutého svedka, nevedela žiadnymi dôkazmi preukázať. Výsledky výsluchu uvedeného svedka korešpondovali s ostatnými súvisiacimi podpornými dôkazmi, ako napr. stavebné povolenie na stavbu „L. - prívod plynu“ vydané v roku 1999, kolaudačné rozhodnutie č. ... zo dňa 6. septembra 2000 vydané na stavebníka S., š. p. OZ L., faktúra vystavená Mestu L. spoločnosťou E., s. r. o. za vykonané výkopové a zásypové práce súvisiace s uvedenou plynofikáciou. Vykonanie výkopových a zásypových prác žalobkyňou nepotvrdilo ani Mesto L., ani predseda predstavenstva L., a. s., Ing. P. K., o ktorého výsluchu boli žalobkyňa i jeho právny zástupca vopred informovaní. Svoje právo účasti na výsluchu a možnosť klásť svedkovi otázky nevyužili. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd neoznámene termínu výsluchu svedka N. K. žalobkyňu nevyhodnotil ako závažné porušenie jej procesných práv vyplývajúcich z § 15 ods. 5 písm. d/ a e/ zákona č. 511/1992 Zb. a to i s prihliadnutím na skutočnosť, že správca dane v rámci výkonu opakovanej daňovej kontroly mal snahu realizovať žalobkyňou navrhované dôkazy (napr. predvolaním svedka P. B.). Správca dane sa vysporiadal s námietkami žalobkyne predloženými k protokolu o výsledku opakovanej daňovej kontroly a uviedol ich v dodatku k tomuto protokolu, ako i v prvostupňovom rozhodnutí správcu dane.»

20. Vychádzajúc z citovaného ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý, a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným

porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

21. V danom prípade z citovaného vyplýva, že sa najvyšší súd s uvedenou námietkou sťažovateľky v namietanom rozsudku zaoberal, pričom pripustil možnosť, že zo strany správneho orgánu došlo k pochybeniu, zároveň však primeraným spôsobom odôvodnil, z akého dôvodu toto pochybenie nemalo najmä v súvislosti s vyhodnotením ďalších dôkazov v rámci daňového konania zásadný vplyv na náležité zistenie skutkového stavu veci. Za daných okolností ani druhá námietka sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu nezakladá dôvod na vyhovenie jej sťažnosti, keďže nepreukazuje, že by postup najvyššieho súdu, resp. jeho rozhodnutie bolo arbitrárne, resp. zjavne neodôvodnené. Naopak, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v namietanom rozsudku ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s touto námietkou sťažovateľky.

22. Tretia a štvrtá námietka sťažovateľky sú založené výlučne na jej výhradách k hodnoteniu vykonaného dokazovania zo strany správnych orgánov i konajúcich všeobecných súdov. Ústavný súd zdôrazňuje, že mu zásadne neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy (výsluch svedkov, znalecké dokazovanie a iné), tak ako to požaduje sťažovateľka vo svojej sťažnosti. Takýto postup ústavného súdu by bol v príkrom rozpore s už uvedenými úlohami ústavného súdu, ktorý nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva a nie je ani opravnou inštanciou, a súčasne by popieral základné zásady a úlohy súdneho (ale i daňového či správneho) konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy. Správny orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. S prihliadnutím na odôvodnenie poskytnuté najvyšším súdom v namietanom rozsudku ústavný súd nezistil, že by argumentácia sťažovateľky spočívajúca v spochybnení hodnotenia svedeckej výpovede a znaleckého dokazovania bola spôsobilá na to, aby na jej základe bolo možné napadnúť rozsudok hodnotiť ako ústavne neakceptovateľný a neudržateľný.

23. Sumarizujúc už uvedené ústavný súd považoval za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, neprislúcha mu hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (II. ÚS 1/95). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.

24. To znamená, že posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

25. Najvyšší súd svoj právny záver náležite a kompaktné odôvodnil, sťažnosťou napadnutý rozsudok nie je prejavom interpretačnej alebo aplikačnej svojvôle konajúceho súdu a sťažovateľkou uvedená argumentácia v jej sťažnosti nebola spôsobilá vyvolať pochybnosť o neudržateľnosti napadnutého rozsudku z ústavného hľadiska.

26. Ústavný súd preto uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by rozsudok najvyššieho súdu robilo ústavne neakceptovateľným. *Ústavný súd poznamenáva, že právo na súdnu ochranu neznamená procesný úspech sťažovateľa vo veci* (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97).

27. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd len dopĺňa, že sťažovateľke nebolo rozhodnutiami vo veci konajúcich všeobecných súdov odňaté právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy súdom a ani samotná sťažovateľka neuviedla žiadne relevantné dôkazy preukazujúce opak.

Skutočnosť, že najvyšší súd nerozhodol podľa predstáv sťažovateľky, totiž nemôže zakladať dôvod na vyslovenie porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy.

28. Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a porušenie základného práva na vyjadrenie ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd iba odkazuje na svoje predchádzajúce právne závery a konštatuje, že ak nezistil neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť namietaného rozsudku najvyššieho súdu v súvislosti s namietaním porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, tak to isté platí aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

29. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03 alebo IV. ÚS 136/05). O taký prípad išlo aj v prerokovávanej veci, preto ústavný súd považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

30. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

31. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, a to konkrétne o návrhu na zrušenie rozsudku najvyššieho súdu a vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2013